

AALBORG UNIVERSITET

Semesterplan for 2. semester KA 2025

Kandidatuddannelsen i Psykologi

19.12.2024

Indholdsfortegnelse

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet	2
Psykologisk praksis og interventionsmetode	3

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning 2024: <https://studieordninger.aau.dk/2024/47/5110>

se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets temaramme

Semesterets organisering og forløb

Beskrivelse af praktikrapporten findes her: <https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/praktikrapporten/>

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af BA, BA-sidefag & KA-sidefag: Bjørn Dan Andersen, bda@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af KA: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Praktikadministration: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget: Lis Kragh, lis@ikp.aau.dk

Evaluerings: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær: Andrea Dosenrode, ad@ikp.aau.dk

Dispensations- og meritansøgninger sendes til: Psyk-disp-merit@ikp.aau.dk

Modulbeskrivelse (en beskrivelse for hvert modul)

Fællesmodul

Psykologisk praksis og interventionsmetode

Modultitel dansk: Psykologisk praksis og interventionsmetode

Modultitel engelsk: Psychological Practice and Counseling Skills

STADS-kode: HEA880036V

ECTS: 5

Placering

2. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig

Ole Karkov Østergård (karkov@ikp.aau.dk)

Undervisere:

Ole Karkov Østergård (karkov@ikp.aau.dk)

Tanja Kirkegaard (tanjak@ikp.aau.dk)

Mads Lindholm (lindholm@ikp.aau.dk)

Seminarholdere:

Ole Karkov Østergård (karkov@ikp.aau.dk)

Tanja Kirkegaard (tanjak@ikp.aau.dk)

Mads Lindholm (lindholm@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Modulets type: Kursusmodul

Angivelse af sprog: Dansk

Mål

Viden om og forståelse af:

- teori og metoder vedrørende psykologisk praksis og intervention
- forskellige teoretiske rammer omkring praktisk samspil i interventionssituationer

- forskning i den professionelle samtale og interventionsmetoder.

Færdigheder i:

- anvendelsen af interventionsmetoder og samtaletekniske færdigheder
- og grundlæggende praktisk erfaring med etablering af professionelle relationer og håndteringen af den psykologfaglige samtale
- at etablere en tryk, og veldefineret ramme, setting og kontrakt for arbejdet

Kompetencer til:

- at skelne imellem de teoretiske og praktiske aspekter ved forskellige interventions- og samtaletekniske metoder
- at reflektere over processen og sin egen andel samt gøre sig etiske overvejelser i forhold til den professionelle samtale
- at reflektere over professionelle relationer og kommunikative aspekter af samtalen
- at reflektere over egen psykologfaglig udvikling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Psykologisk praksis og interventionsmetode er placeret på uddannelsens 8. Semester. I forbindelse med modulet udbydes en kombination af forelæsninger og psykologisk praksis og interventionsøvelses-seminarer. Kursusmodulet danner baggrund for de studerendes videre psykologistudie og leder frem til de studerendes praktik i umiddelbar forlængelse af kurset.

Kurset omfatter:

- Teori vedrørende den professionelle samtale i individuel, gruppemæssig og organisationsmæssig sammenhæng
- Teori omkring interventionsmetoder, klassisk og aktuel status
- Forskning i psykologisk praksis og intervention

Interventions-øvelsesseminarerne omfatter:

- Skabe kontrakt og etablering af en ramme for den professionelle samtale
- Træning i professionelle interventionsmetoder og samtaletekniske færdigheder
- Indføring og praktisk erfaring med specifikke interventions- og samtaletekniske metoder med særlig fokus på generiske, interpersonelle færdigheder, som anvendes på tværs af den psykologiske profession.
- Erfaring med forskellige professionelle roller så som terapeut, proceskonsulent og reflekterende team

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
-----------	-------

5 forelæsninger à 3 timer	15
Evalueringer	3
5 seminarange à 3 timer	15
Læsning og forberedelse	102
Eksamen	0

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 5 x 3 timer

Antal forelæsningshold: 4

Antal seminar timer: 5 x 3 timer

Antal seminarhold: 4

Deltagere

2. semester studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi.

Deltagerforudsætninger:

Bestået bacheloruddannelsen i psykologi og optaget på kandidatstudiet.

Modulaktiviteter (kursusgangene):

Kurset giver en introduktion til og træning i interventionsmetoder og samtaletekniske færdigheder, der er en vigtig del af psykologers kvalifikationer uanset senere specialisering. Der er særlig fokus på de færdigheder og kompetencer, som psykologer skal bruge, hvad enten de arbejder som behandler, konsulent eller supervisor og uanset om de arbejder med individer, par, familier, grupper eller organisationer. Overordnet handler det om at psykologen som professionel kan etablere en tryk, og veldefineret ramme og kontrakt for arbejdet, som skaber optimale forudsætninger for etablering af alliancen og giver deltagerne arbejdsro og klarhed omkring samtalerens formål.

Dernæst er det nødvendigt som professionel at kunne være til stede, lytte på flere planer, give og modtage konstruktiv feedback, spørge og anvende en række interventionsformer, som fremmer et fælles reflekterende rum. Psykologen må endvidere kunne reflektere over processen og sin egen andel samt gøre sig etiske overvejelser.

Kurset tilstræber de studerendes tilegnelse af disse grundlæggende psykologfaglige og professionsorienterede færdigheder gennem træning af især psykoterapeutiske interventioner så som spejling, brug af forskellige spørgsmålstyper, forhandling af en kontrakt, arbejde med følelser, tanker og adfærd og metakommunikation. Desuden vil de studerende skulle træne forskellige roller som terapeut, proceskonsulent, reflekterende team og klient, hvor man tager eget emne eller afgrænset problem op.

Kurset gennemføres over fem intense forelæsnings- og workshopdage med aktiv deltagelse. Kurset veksler mellem teoretiske indlæg, demonstrationer i plenum, træning af samtaleteknik i mindre grupper samt plenumdrøftelse af gjorte erfaringer. Kurset er en kombination af forelæsninger og interventions-øvelsesseminarer.

NB Hele pensum forventes læst inden kurset påbegyndes. Efter kurset skal alle studerende som en del af den aktive deltagelse uploade en refleksionsopgave, som på baggrund af en række spørgsmål skal udfyldes før, undervejs og efter kurset

Dag	Titel/emne	Underviser
1.	De professionelle/psykologfaglige samtaler og de basale professionelle færdigheder (dag 1 og 2)	Tanja Kirkegaard
2.	Psykologfaglige samtaler og de basale professionelle færdigheder (dag 1 og 2)	Tanja Kirkegaard
3.	Teori-praksisorienterede dag med fokus på empati, forståelse og spejling af følelser, afdækning af klientens kliniske problemstilling og generelle situation, samt valg af interventionsform (dag 3)	Ole Karkov Østergård
4.	Teori-praksisorienterede dag med fokus på empati, meta-kommunikation, udforskning af relationsepisoder, begyndende formulering af en caseformulering, indsigt og valg af interventionsform (dag 4)	Ole Karkov Østergård
5.	Teori og praksis vedrørende den professionelle samtale i individuel, gruppemæssig og organisationsmæssig sammenhæng	Mads Lindholm

Tider: kl. 9.15 – ca. 16, afbrudt af 1 times frokost (tider aftales præcist med underviserne)

Da der er grænser for antallet af studerende pr. hold, vil kurset blive afholdt over fire gange / fire hold.

Hold 1: BSPK og EP

Hold 2: Neuro & PP

Hold 3: UK og AOP

Hold 4: CP og KHARE

Eksamen

Modulet består ved aktiv deltagelse, med løbende evaluering. Tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset indebærer mindst 75% tilstedeværelse samt indløsning af samtlige stillede opgaver som blandt indebærer aktiv deltagelse i alle øvelser under kurset, løbende evaluering, samt en skriftlig refleksionsopgave, der afleveres senest 14 dage efter kurset. I refleksionsopgaven skal den studerende reflektere over sin egen professionelle udvikling på baggrund af en række udleverede spørgsmål før, under og efter kurset. Opgaven afleveres senest 14 dage efter kursusafslutning.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler

- De studerendes noter
- Pensum
- Anden faglig litteratur.

Prøvens omfang: 5 ECTS-point.

Syge- og reeksamen:

Prøven er skriftlig og individuel.

Prøven er en bunden 72 timers hjemmeopgave, hvor den studerende på baggrund af en stillet opgaveformulering skal besvare et eller flere spørgsmål inden for fagområdet.

Sidetæl: 5-7 sider

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Dag 1 og 2 (Tanja Kirkegaard): Psykologfaglige samtaler og de basale professionelle færdigheder

I de første to dage bliver der introduceret til den professionelle samtaleform og dens rammer og kontraktforhold med fokus på de grundlæggende elementer, der skaber en professionel samtale. Formålet er at opbygge en forståelse for, hvordan professionelle samtaler adskiller sig fra almindelige samtaler, samt hvilke kompetencer og rammer der bidrager til samtalens kvalitet og struktur. Der vil der være fokus på rammesætning af samtalen, herunder opstart, afstemning af forventninger, grænser, fortrolighed og afslutning. Der bliver desuden taget fat på at forstå og udvikle professionel autoritet og ydmyghed i samtalen.

De grundlæggende samtaleteknikker vil blive trænet gennem øvelser og praksis, som blandt andet dækker aktiv lytning, spejling, parafrasering, forskellige spørgsmålstyper og kropssprog. De studerende får erfaringer med forskellige roller, herunder terapeut eller rådgiver, proceskonsulent, reflekterende team og det at sidde i klientsituationen ved at tage en afgrænset problematik op fra sit eget liv. Underviserne vil hjælpe med at skabe gode rammer for dette. Undervisningen vil veksle mellem teoretiske oplæg, rollespil, praktiske øvelser, gruppediskussioner og refleksioner i plenum, hvilket giver mulighed for at omsætte teori til praksis i et trygt læringsmiljø.

Litteratur:

- Dag 1 og 2 trækker især på Clara Hill kapitel II Exploration Stage.

Litteratur:

- Dag 2 fortsætter arbejdet med litteraturen fra første dag samt evt. en studenterbåret præsentation af de 8 af kursets pensum-artikler

Dag 3 og 4 (Ole Karkov Østergård): To teori-praksisorienterede dage med fokus på empati, spejling og udforskning af følelser, metakommunikation, relationsepisoder, caseformulering, samt indsigt og valg af interventionsform.

En fortsættelse af træning af de basale professionelle færdigheder. Der vil være et fokus på kompetencer som er fælles på tværs af psykoterapeutiske retninger, samt enkelte specifikke elementer fra klientcentreret psykoterapi, kognitiv adfærdsterapi og psykodynamisk psykoterapi:

- Mødet med klienten og optagelse af anamnese
- Etablering og udvikling af den terapeutiske alliance
- Spejling af følelser
- Metakommunikation og arbejde i her-og-nu
- Udforskning af relationsepisoder
- Valg af interventionsform og –fokus
- Indsigt og intervention
- Det terapeutiske forløb og afslutning af terapien
- Problemstillinger omkring overføring og modoverføring vil løbende blive tematiseret.

Begge dage vil indeholde en vekslen mellem teoretiske oplæg, gruppediskussioner og rollespil, hvor kliniske situationer gennemarbejdes. De studerende gør sig yderligere erfaringer med forskellige roller, herunder terapeut eller rådgiver, proceskonsulent, reflekterende team og det at sidde i klientsituationen, uden at det kan og skal have karakter af terapi. Underviseren vil komme rundt i øvegrupperne og give feedback med fokus på de terapeutiske færdigheder. Der vil således blive lagt vægt på at integrere teori og praktiske øvelser med hovedvægt på praksistræning.

Litteratur

- Dag 3-4 trækker især på Clara Hill kapitel III og IV Insight og Action Stage, artiklerne samt de foregående dage.

Dag 5 (Mads Lindholm): Teori og praksis vedrørende den professionelle samtale i individuel, gruppemæssig og organisationsmæssig sammenhæng.

v/ Mads Lindholm

Den femte dag er virksomheden og arbejdslivet som helhed forståelsesrammen for teori og øvelser. Træningen af de professionelle færdigheder i psykologfaglig samtale fortsættes med fokus på integration af de tre faser i Hills samtalemødel.

Rammen er proceskonsultation i virksomheder og arbejdet med samspils-/ samarbejdsproblematikker ud fra en individuel, gruppemæssig og organisatorisk vinkel.

Der stilles skarpt på arbejdet i virksomheden, hvor psykologen indgår i organisatoriske processer såvel som gruppemæssige og individuelle problemstillinger.

Som baggrund for træningen anvendes cases, som illustrerer arbejdet som intern psykolog eller ekstern konsulent i en virksomhed. Hvilke dilemmaer byder konstruktionen på og hvilke forskelle er der på at være virksomhedsintern psykolog/ekstern konsulent og psykolog med egen praksis.

Blandt væsentlige temaer kan nævnes: Magtrelationer, gruppeintervention, organisatoriske implikationer, kontakt/kontrakt og definering af relationen, setting og arbejdsmetode®, metoder til afdækning/diagnostik i gruppeintervention.

Litteratur

- Dag 5 trækker især på kapitel IV og kapitel V Action og Integration Stage, artiklerne samt de foregående dage.

Samlet litteraturliste (til alle dage grundbog og artikler):

Grundbogen

Hill, Clara E. (2020). *Helping skills. Facilitating exploration, insight and action*. (5. Ed.). Washington: American Psychological Ass. (p. 27-429) [403 sider]

Tekster

Cecchin, G. (1987). Hypothesizing, Circularity, and Neutrality Revisited – an Invitation to Curiosity. *Family Process*, 26(4), 405-413 [8 sider]

Dreier, O. (1998). Client Perspectives and Uses of Psychotherapy. *The European Journal of Psychotherapy*, 1(2), 1-15 [15 sider]

Gabbard, G. O. (2001). A Contemporary Psychoanalytic Model of Countertransference. *Journal of Clinical Psychology: In Session*, 57(8), 983-991. [9 sider] Greenberg, L. S.; Elliott, R. (1997). Varieties of empathic responding. In: Bohart, Arthur C. & Greenberg, Leslie S. (Eds.), *Empathy reconsidered: New directions in psychotherapy* (pp. 167-186) Washington, DC, US: American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10226-000>. [20 sider]

Mehrabian, A., & Ferris, S. R. (1967). Inference of attitudes from nonverbal communication in two channels. *Journal of Consulting Psychology*, 31(3), 248-252. [4 sider]

Mehrabian, A., & Wiener, M. (1967). Decoding of inconsistent communications. *Journal of Personality and Social Psychology*, 6(1), 109-114 [5. Sider]

Rogers, C. R. (1957). The necessary and sufficient conditions of therapeutic personality change. *Journal of Counseling Psychology*, 21, 95-103. [9 sider]

Schein, Edgar H. (1988): *Process Consultation, volume I, Its Role in Organization Development*. Addison-Wesley Series: organization development (p. 117-147) [30 sider]

Timulak, L. & Keogh, D. (2017). The client's perspective on (experiences of) psychotherapy: A practice friendly review. *Journal of Clinical Psychology*, 11 (73), p.1556-1567. [11 sider]

Supplerende læsning

Hill, C. E. (2020). *Helping skills. Facilitating exploration, insight and action*. (5. Ed.). Washington: American Psychological Ass. (p. 1-24)

I alt ca. 514 sider